

Sygn. akt II AKa 121/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zdzisław Klasztorny
Sędziowie:	SA Jacek Błaszczyk (spr.) SA Izabela Dercz
Protokolant:	sekr. sąd. Kamila Jarosińska

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2013 r.

sprawy **J. K.**

oskarżonego z art. 156 §1 pkt 2 i §3 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej E. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 11 kwietnia 2013 r., sygn. akt II K 122/12

na podstawie art. 437 §1 kpk i art. 624 §1 kpk, a także art. 105 §1 i §2 kpk:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, prostując oczywistą omyłkę pisarską zawartą w orzeczeniu w ten sposób, że w miejsce daty wydania wyroku „11 kwietnia 2012 r.” przyjmuje „11 kwietnia 2013 r.”;
- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. Z. kwotę 924,87 (dziewięćset dwadzieścia cztery ⁸⁷/100) złotych tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu przed sądem II instancji oraz adw. E. T. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżycielce posiłkowej E. Z. przed sądem odwoławczym;
- 3) zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie drugoinstancyjne.

Sygn. akt II AKa 121/13

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że: w dniu 21 czerwca 2012 r. w P. w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...) poprzez zadawanie rękami ciosów w głowę i kopanie po ciele A. Z. spowodował u w/w obrażenia w postaci rozległych sińców powłok głowy, obrzęku warg, rany tłuczonej prawej powieki górnej, otarcia naskórka twarzy, wylewów krwawych w błonie

śluzowej warg, podbiegnięć krwawych i rozerwania tkanki podskórnej głowy, podbiegnięć krwawych w mięśniach skroniowych, krwiaka podtwardówkowego, podpajęczynówkowych wylewów krwawych z krwią w komorach bocznych mózgu, sińców tułowia, podbiegnięć krwawych w lewej okolicy zaotrzewnowej, sińców kończyn górnych i kończyn dolnych, otarć naskórka lewego podudzia i lewego przedramienia, obrzęku płuc z płynną krwią w zatokach żylnych czaszki i jamach serca powodujące chorobę realnie zagrażającą życiu, następstwem czego była gwałtowana śmierć w/w na miejscu zdarzenia na skutek urazu głowy z wewnątrzczaszkowymi wylewami krwi, które to następstwo mógł przewidzieć, tj. o przestępstwo określone w art. 156§1 pkt 2 i §3 k.k.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Płocku, w sprawie sygn. akt II K 122/12, oskarżonego uznał za winnego tego, że w dniu 21 czerwca 2012 r. w P., w zamiarze bezpośrednim kilkunastokrotnie uderzył A. Z. w twarz i głowę, powodując, między innymi, podbiegnięcia krwawe w tkance podskórnej głowy, rozerwanie tkanki podskórnej głowy, a także krwiak podtwardówkowy i podpajęczynówkowe wylewy krwawe z wynaczynieniem krwi do komór bocznych mózgu, odpowiadające chorobie realnie zagrażającej życiu, które doprowadziły do gwałtownej śmierci pokrzywdzonej, co powinien był i mógł przewidzieć, to jest popełnienia przestępstwa przewidzianego w art. 156§3 k.k. w związku z art. 156§1 pkt 2 k.k. i za to na podstawie art. 156§3 k.k. wymierzył mu karę 12 lat pozbawienia wolności, zaliczeniem na jej poczet, na podstawie art. 63§1 k.k., okresu tymczasowego aresztowania od dnia 27 czerwca do dnia 16 sierpnia 2012 r.

Ponadto rozstrzygnięto o opłatach adwokackich i zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego i pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej E. Z..

Obrońca na zasadzie art. 438 pkt 2,3 i 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzuciła:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wbrew licznym wątpliwościom wynikającym ze zgromadzonego w sprawie materiału, w szczególności poprzez niedostateczne wzięcie pod uwagę śladów krwi na miejscu przestępstwa, które pochodziły od innych osób, a których obecność rzuca poważne wątpliwości na sprawstwo oskarżonego;

II. naruszenie zasady wyrażonej w art. 7 k.p.k. poprzez wysnucie wniosków co do przebiegu zdarzenia w sposób, który w świetle zgromadzonego materiału dowodowego wykracza poza zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, w szczególności poprzez przyjęcie, iż pomimo tak licznego nagromadzenia śladów biologicznych pochodzących od innych, w tym niezidentyfikowanych osób oraz braku wiarygodnych relacji naocznych świadków zdarzenia, wykluczony jest w nim udział osób trzecich;

III. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu, biorąc uwagę jego funkcjonowanie w społeczeństwie, o czym świadczy ustanowienie go przez Sąd Rodzinny rodziną zastępczą.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 437 k.p.k. skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o wymierzenie kary poniżej górnej granicy określonej w art. 156 § 3 k.k. lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia sądowi I instancji.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej zarzuciła z kolei wyrokowi:

- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 52 § 1 k.p.k. w związku z art. 415 § 4 k.p.k., przez jego niezastosowanie i bezzasadne przyjęcie, że członkowie rodziny zmarłej A. Z. nie mogą dochodzić odszkodowania na podstawie art. 415 § 4 k.p.k. ponieważ przepis ten pozwala na zasadzenie odszkodowania wyłącznie na rzecz pokrzywdzonego jako osoby której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo, co jest sprzeczne z treścią normy art. 52 § 1 k.p.k., która jednoznacznie wskazuje, że w razie śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały mogą wykonywać osoby najbliższe, a więc także córka zmarłej pokrzywdzonej,

- obrazę prawa materialnego, który traktuje najbliższych osoby zmarłej jako osoby bezpośrednio pokrzywdzone mające własne roszczenia związane z utratą bliskich.

W związku z powyższym skarżąca wniosła o zmianę wyroku i zasądzenie na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwoty 30.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania będącego zadośćuczynieniem za śmierć matki A. Z..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacje nie są zasadne. Sąd Okręgowy przeprowadził w prawidłowy sposób postępowanie i wyciągnął z niego trafne wnioski. Nie ma podstaw do zasadnego twierdzenia o naruszeniu przez sąd a quo przepisów postępowania wskazanych w środku odwoławczym obrońcy oskarżonego, w tym zwłaszcza art. 7 k.p.k. W ocenie Sądu Apelacyjnego, dokonana w niniejszej sprawie ocena dowodów została przeprowadzona w sposób szczegółowy i z uwzględnieniem zasad wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy precyzyjnie wskazał jakie okoliczności uznał za udowodnione, a także które ze zgromadzonych dowodów i z jakiego powodu uznał za wiarygodne, a którym tej wiarygodności odmówił. Tok rozumowania sądu I instancji przedstawiony w pisemnych motywach wyroku jest czytelny i stosunkowo obszerny, zaś wywiedzione ostatecznie wnioski oparte zostały w całości na wynikających z materiału dowodowego przesłankach. Organ procesowy dołożył wszelkich starań w zakresie wnikliwego i pełnego wyjaśnienia przyczyn śmierci pokrzywdzonej A. Z.. Nie doszło do jakiegokolwiek błędu w ustaleniach faktycznych będących podstawą wydanego wyroku. Sąd procedował dokładnie i rozważnie, o czym świadczy w szczególności przebieg przesłuchania świadka J. N., której zeznania miały niewątpliwie kluczowe znaczenie w sprawie. Słusznie podjęto decyzję o przesłuchaniu jej w obecności biegłego psychiatry i psychologa. Treść protokołu rozprawy z dnia 11 kwietnia 2013 r. (tom V – k. 797 - 804) niewątpliwie dowodzi, że postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone bezbłędnie i rzetelnie. W pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, spełniającego wszelkie podstawy zakreślone w przepisie art. 424 § 1 i § 2 k.p.k., dokładnie i przekonująco wskazano które ze złożonych zeznań przez świadka J. N. zasługiwały na wiarę. Przeprowadzoną w tym zakresie analizę sąd ad quem w pełni podziela. Wyprowadzone wnioski są logiczne i podjęta w apelacji próba podważenia sprawstwa oskarżonego nie mogła w żadnym razie przynieść spodziewanych rezultatów. Udowodnienie winy J. K. jest pewne i także ocena prawno-karna przypisanego mu czynu podlega pełnej akceptacji. Sąd rozważył wszystkie istotne okoliczności decydujące o wydaniu prawidłowego rozstrzygnięcia, a w tym odniósł się do opinii wydanych w toku postępowania. Zasadnie rozważył kwestie utrwalonych śladów krwi, kolejności przebywania poszczególnych osób w mieszkaniu położonym w P., przy ul. (...) w czasie bezpośrednio poprzedzającym zgon pokrzywdzonej, czy też doznanego przed zdarzeniem urazu ręki oskarżonego. Nie przekonują twierdzenia apelującej o występowaniu rzekomych wątpliwości natury dowodowej i w konsekwencji o naruszeniu zasady in dubio pro reo wskazanej w art. 5 § 2 k.p.k. Za zupełnie chybiony uznać należy także zarzut o naruszeniu przez Sąd Okręgowy zasady obiektywizmu zawartej w normie art. 4 k.p.k. Jest to twierdzenie wręcz dowolne i nie umotywowane praktycznie żadnym odniesieniem się do przebiegu procesu w rozpoznawanej sprawie.

Faktem jest, że oskarżonemu wymierzono najsurowszą karę jaką przewiduje sankcja zawarta w art. 156 § 3 k.k. Jednakże i w tej materii pisemne uzasadnienie sądu I instancji jest w całości przekonujące i kompletne. Słusznie podkreślono (uzasadnienie – s. 21), jak wielka była skala agresji oskarżonego. Wystarczy w tym miejscu odwołać się do tego co utrwalono w dokumentacji fotograficznej znajdującej się w drugim tomie akt śledztwa. Obraz zmasakrowania ciała w obrębie głowy pokrzywdzonej (zdjęcia nr 53 - 58) po prostu „bije w oczy”. Nie ma żadnych podstaw do zredukowania zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego, w tym również w obszarze kary. Orzeczona kara 12 lat pozbawienia wolności jest karą sprawiedliwą, w pełni adekwatną do czynu jakiego dopuścił się J. K. i pozostaje w zgodzie z dyrektywami wymiaru kary zawartymi w art. 53 § 1 i § 2 k.k. Nie ziściła się więc względna podstawa odwoławcza wskazana w art. 438 pkt 4 k.p.k., do której odniosła się obrońca.

Jak wskazano na wstępie, także apelacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej E. Z. nie jest zasadna. Sąd wskazał i wykazał w pisemnych motywach wyroku dlaczego nie zostało orzeczone z urzędu odszkodowanie od oskarżonego na rzecz oskarżycielek posiłkowych E. Z. i M. K.. Podkreślono przy tym, że droga prawna dochodzenia określonych, sprecyzowanych w zgodzie z regułami prawa cywilnego roszczeń przez obie oskarżycielki posiłkowe nie jest zamknięta,

a organ procesowy w zakresie unormowanym w art. 415 § 4 k.p.k. miał jedynie możliwość orzeczenia określonego odszkodowania, nie zaś w tym względzie ustawowy obowiązek.

Z tych też względów zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

O opłatach adwokackich za podjęte czynności procesowe z urzędu przed sądem II instancji orzeczono na mocy obowiązujących przepisów, zaś na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, albowiem nie posiada on majątku i pozostawać będzie w długoletniej izolacji.